

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 177

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 4 martie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 729 din 5 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865	2–3
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
153. — Hotărâre pentru aprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție autospeciale de supraveghere cu termoviziune”	4–6
154. — Hotărâre pentru aprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție de mijloace de mobilitate navală necesare FRONTEX — Șalupe de intervenție”	7–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 2 din 20 ianuarie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	10–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 729**

din 5 noiembrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. 1
din Codul de procedură civilă din 1865**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Vlad-Ciprian Bozeșan în Dosarul nr. 31.167/197/2010 al Tribunalului Brașov — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 431D/2019.

2. La apelul nominal răspunde personal autorul excepției de neconstituționalitate, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate, care susține că termenul de 48 de ore de la pronunțare, prevăzut de art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în care poate fi exercitat recursul împotriva încheierii de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale este unul nelegal. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului termenele trebuie să curgă de la comunicare, și nu de la pronunțare.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 15 din 18 ianuarie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 18 februarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 31.167/197/2010, **Tribunalul Brașov — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 din Codul de procedură civilă din 1865**, excepție ridicată de Vlad-Ciprian Bozeșan într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de recuzare.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că procedura soluționării cererii de recuzare doar cu ascultarea judecătorului recuzat și fără asigurarea acelorași drepturi și pentru justițiabil încalcă principiul contradictorialității, dreptul la o instanță imparțială și dreptul la un proces echitabil.

7. **Tribunalul Brașov — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, partea având posibilitatea susținerii motivelor de recuzare chiar prin cererea de recuzare și prin propunerea de probe cu privire la aceste aspecte.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 31 din Codul de procedură civilă din 1865. Având în vedere motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține ca obiect al acesteia dispozițiile art. 31 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, care au următorul cuprins: „*Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.*”

12. În ceea ce privește obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că la data de 15 februarie 2013 au intrat în vigoare majoritatea dispozițiilor din noul Cod de procedură civilă. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, dar și dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate din vechiul Cod de procedură civilă.

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție astfel cum se interpretează potrivit art. 20 din Constituție și prin prisma art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 22 alin. (2) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 31 alin. (1) privind dreptul la informație și ale art. 46 privind dreptul la moștenire.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că în jurisprudența sa a statuat că soluționarea cererii de recuzare nu constituie o acțiune de sine-stătătoare, având ca obiect realizarea sau recunoașterea unui drept subiectiv al autorului cererii, ci o procedură integrată procesului în curs de judecată, al cărei scop este tocmai asigurarea desfășurării normale a judecării, iar nu împiedicarea accesului la justiție sau a dreptului la apărare. Astfel, recuzarea nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii, legiuitorul având în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluționare a acestei cereri. Faptul că instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților nu este discriminatoriu și nici nu împiedică accesul la justiție, având în vedere că se aplică în mod egal tuturor participanților la proces, iar încheierea prin care s-a respins recuzarea poate fi atacată odată cu fondul, prilej cu care partea interesată își poate valorifica inclusiv dreptul la apărare. Legiuitorul nu a instituit un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite, în condițiile în care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea procedurii de judecată intră în competența sa (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 244 din 17 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 15 octombrie 2002, Decizia nr. 746 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740 din

1 noiembrie 2007, sau Decizia nr. 110 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 22 martie 2011).

15. Totodată, Curtea a mai reținut că prevederile de lege criticate nu contravin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât acesta se referă exclusiv la soluționarea în fond a cauzei, el nefiind aplicabil unei proceduri derivate, cu caracter derogatoriu, astfel cum este recuzarea (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 746 din 13 septembrie 2007, precitată). În acest sens este și Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2003, pronunțată în Cauza *Schreiber și Boetsch împotriva Franței*, prin care s-a reținut că procedura de recuzare a unui judecător este o procedură incidentală și independentă de procedura principală. Dreptul de a obține înlocuirea unui judecător nu este un drept cu caracter civil, iar eventuala aplicabilitate a art. 6 la procedura principală nu poate conduce, prin conexitate, la aplicabilitatea art. 6 și pentru procedura de recuzare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 38 din 31 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 403 din 29 mai 2017, paragraful 23).

16. Întrucât criticile de neconstituționalitate privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

17. În privința invocării în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (2) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 31 alin. (1) privind dreptul la informație și art. 46 privind dreptul la moștenire, Curtea reține că acestea nu au incidență în cauză.

18. Referitor la susținerile orale ale autorului excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea se referă la alte texte legale care nu formează obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vlad-Ciprian Bozeșan în Dosarul nr. 31.167/197/2010 al Tribunalului Brașov — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 31 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție autospeciale de supraveghere cu termoviziune”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Nota de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție autospeciale de supraveghere cu termoviziune”, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea proiectului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul programului național aferent Fondului pentru securitate internă și de la bugetul de stat,

prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3. — Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, răspunde de modul de implementare a proiectului de investiții prevăzut la art. 1, potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Marcel Ion Vela
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 27 februarie 2020.
Nr. 153.

ANEXĂ

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție autospeciale de supraveghere cu termoviziune”

Poliția de Frontieră Română face parte din Ministerul Afacerilor Interne și este instituția specializată a statului care exercită atribuțiile ce îi revin cu privire la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere săvârșite în zona de competență, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, pașapoartelor și străinilor, asigurarea intereselor statului român pe Dunărea interioară, inclusiv brațul Măcin și canalul Sulina situate în afara zonei de frontieră, în zona contiguă și în zona economică exclusivă, respectarea ordinii și liniștii publice în zona de competență, în condițiile legii.

În zona de competență, Poliția de Frontieră Română are următoarele atribuții generale: — execută supravegherea și controlul la trecerea frontierei de stat a României, previne și combate migrația ilegală și criminalitatea transfrontalieră în zona de competență, precum și orice altă încălcare a regimului juridic al frontierei de stat;

— apără viața, integritatea corporală și libertatea persoanelor, proprietatea publică și privată, celelalte drepturi și interese legitime ale cetățenilor și comunității;

— realizează controlul documentelor pentru trecerea frontierei de stat în punctele de trecere deschise traficului internațional, la intrarea în și la ieșirea din zonele libere, în punctele de mic trafic și treceri simplificate sau în alte locuri, după caz, potrivit legii;

— asigură derularea fluentă, corectă și civilizată a traficului de călători și mărfuri prin punctele de trecere a frontierei de stat,

împreună cu celelalte autorități care au, potrivit legii, competențe de control privind trecerea frontierei de stat;

— asigură controlul trecerii peste frontiera de stat, în condițiile legii, a armelor, munițiilor, armelor de panoplie și de autoapărare, munițiilor aferente acestora, substanțelor explozive și a dispozitivelor încărcate cu substanțe toxice ori radioactive;

— supraveghează, prin observare directă permanentă, spațiul aerian adiacent frontierei de stat și mării teritoriale;

— asigură aplicarea prevederilor tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor cu privire la frontiera de stat și la controlul trecerii frontierei, încheiate de România cu statele vecine, cu alte state, cu organizații internaționale sau regionale;

— asigură supravegherea, întreținerea și controlul semnelor de frontieră;

— organizează acțiuni pentru descoperirea și identificarea persoanelor care au încălcat sau despre care se dețin date că intenționează să încalce normele regimului juridic al frontierei de stat, precum și alte prevederi legale stabilite în competență;

— asigură menținerea ordinii și liniștii publice în punctele de trecere a frontierei de stat, iar la solicitarea altor autorități ale statului participă la astfel de acțiuni în localitățile din zona de frontieră;

— participă, împreună cu alte formațiuni ale Ministerului Afacerilor Interne, în colaborare cu forțe ale Ministerului Apărării Naționale, cu unități de protecție civilă și cu alte autorități prevăzute de lege, la activitățile de salvare și evacuare a persoanelor și bunurilor periclitare de incendii, explozii, avarii, accidente, calamități naturale și catastrofe, precum și de limitare și înlăturare a urmărilor provocate de astfel de evenimente;

— participă, împreună cu autoritățile teritoriale pentru protecția mediului și cu organele de frontieră ale statelor vecine, după caz, la luarea măsurilor necesare pentru prevenirea riscurilor ecologice și a producerii daunelor, precum și, în caz de accidente care afectează factorii de mediu, la eliminarea efectelor acestora;

— organizează și coordonează, prin punctul național de contact Frontex din cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, activități sub egida Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene pe teritoriul României;

— participă cu polițiști de frontieră și cu echipamente tehnice puse la dispoziția Agenției Frontex în operațiunile/proiectele comune organizate de către Agenția Frontex, pentru securizarea frontierelor externe ale Uniunii Europene.

Politicile Uniunii Europene în domeniul frontierelor externe au ca scop realizarea unui management integrat care să asigure un nivel uniform de control și supraveghere, necesar asigurării liberei circulații a persoanelor în Uniunea Europeană, ca o componentă fundamentală a spațiului de libertate, securitate și justiție. În acest scop, este prevăzută stabilirea unor reguli comune referitoare la standardele și procedurile de control la frontierele externe.

Supravegherea și controlul trecerii frontierei, precum și combaterea migrației ilegale și a infraționalității transfrontaliere ca atribute principale specifice muncii poliției de frontieră, în vederea susținerii capacității de intervenție, necesită, suplimentar față de planificarea resurselor umane și a mijloacelor tehnice, asigurarea unui nivel corespunzător din punctul de vedere al mobilității echipajelor.

România se confruntă cu o paletă variată a infraționalității transfrontaliere, având în vedere poziția geografică, precum și statutul de țară membră a Uniunii Europene, printre principalele fenomene infraționale înregistrate la frontiera de stat numărându-se migrația ilegală, traficul de persoane și contrabanda cu produse accizabile.

Situația volatilă din spațiul MENA (Orientul Mijlociu și Nordul Africii) determină o presiune migratorie ridicată la frontierele României, atât la cele externe (cu Serbia, Moldova și Ucraina), cât și la frontierele interne ale Uniunii Europene (cu Ungaria și Bulgaria).

Potrivit Catalogului Schengen, supravegherea eficientă a frontierelor între punctele de trecere a frontierelor reprezintă elemente esențiale ale gestionării frontierelor.

Supravegherea frontierelor trebuie să asigure un nivel corespunzător de securizare a frontierei, având ca obiectiv prevenirea trecerilor frauduloase ale frontierei, combaterea criminalității transfrontaliere, inclusiv contrabanda cu bunuri accizabile și luarea de măsuri împotriva persoanelor care au trecut ilegal frontiera.

În prezent, la nivelul Poliției de Frontieră Române, gradul de înzestrare cu mijloace de mobilitate din categoria „autovehicule pentru activități specifice de intervenție” conform tabelii de înzestrare este de 62,13% și înglobează totalul mijloacelor de mobilitate, indiferent de starea tehnică a acestora.

Pentru a preveni scăderea gradului de dotare actual ca urmare a propunerii de scoatere din funcțiune și ulterior a casării autovehiculelor care au durata de funcționare îndeplinită sau care nu mai îndeplinesc în totalitate cerințele de exploatare din cauza vechimii, scăderii performanțelor tehnice și creșterii ratei de defectare ca urmare a uzurii accentuate acumulate în timp, fapt care are consecințe asupra modului de îndeplinire a misiunilor specifice, achiziția de noi mijloace de mobilitate terestră pentru menținerea/creșterea capacității de reacție a efectivelor Poliției de Frontieră Române și derularea misiunilor de supraveghere a frontierelor în mod eficient, în scopul

prevenirii și combaterii infraționilor, reprezintă o măsură indispensabilă pentru structurile Poliției de Frontieră Române.

În conformitate cu specificul activităților de supraveghere și controlul trecerii frontierei, scopul principal al misiunilor de patrulare este reprezentat de monitorizarea permanentă a zonei de competență în vederea identificării potențialelor treceri frauduloase ale frontierei de stat ca urmare a nesupunerii regimului juridic al frontierei de stat și depistării cazurilor de migrație ilegală. Din cauza variației factorilor de mediu și a condițiilor atmosferice (relief, vizibilitate zi/noapte, temperatură, precipitații, ceață, vegetație) capacitatea de supraveghere poate fi îngreunată, fapt care constituie o vulnerabilitate ce poate fi exploatată. Astfel, se impune creșterea capacității de observare, detecție și recunoaștere în zonele de competență prin utilizarea de echipamente optoelectronice special concepute pentru vederea la distanță și în condiții de vizibilitate redusă, în limita performanțelor tehnice existente și a fondurilor disponibile pentru achiziția acestora.

Autospecialele de supraveghere cu termoviziune dețin un rol important în supravegherea frontierei externe a Uniunii Europene, precum și în misiuni naționale.

În vederea asigurării supravegherii frontierei de stat a României, în anii 2002—2003, au intrat în dotarea Poliției de Frontieră un număr de 43 de autospeciale de supraveghere cu termoviziune pe șasiu VW Transporter (35 buc. finanțate prin credite garantate guvernamentale și 8 buc. achiziționate prin Programul Phare). Totodată pentru asigurarea supravegherii frontierei externe a Uniunii Europene, Poliția de Frontieră a achiziționat în trimestrul IV al anului 2010 și trimestrul I al anului 2011 un număr de 59 de autospeciale de supraveghere cu termoviziune Artemis pe șasiu Land Rover prin Facilitatea Schengen. De asemenea, în perioada 2013—2015 au fost supuse modernizării 20 de autospeciale de supraveghere cu termoviziune pe șasiu VW Transporter.

În acest moment, la nivelul PFR se înregistrează un deficit de 271 de autospeciale cu termoviziune față de prevederile normelor de înzestrare în vigoare. Achiziționarea autospecialilor de supraveghere cu termoviziune aduce o contribuție semnificativă în munca operativă de supraveghere a frontierei externe, dar și creează condițiile favorabile prevenirii trecerilor ilegale a frontierei terestre.

Având în vedere faptul că aceste autospeciale cu termoviziune au ieșit din perioada de garanție, există riscul apariției unor defecțiuni, ceea ce ar conduce la indisponibilizarea acestora.

În actualul context al fenomenului migraționist la care Uniunea Europeană, în general, și România, în particular, ca țară membră trebuie să facă față, apare necesitatea dotării structurilor Poliției de Frontieră cu autospeciale de supraveghere a frontierei pe principiul termoviziunii de ultimă generație, care să asigure supravegherea frontierei și observarea persoanelor care intenționează să treacă frontiera în mod ilegal.

Din punct de vedere operativ, achiziția de autospeciale cu termoviziune este oportună, din următoarele considerente:

— prevenirea și combaterea migrației ilegale și a infraționalității transfrontaliere;

— pentru întărirea capacității operaționale și a capacității de reacție;

— creșterea nivelului de control la frontierele externe ale Uniunii Europene;

— desfășurarea activităților operative în condiții optime și în conformitate cu recomandările UE.

Caracteristicile principale ale proiectului de investiții au fost aprobate prin Documentul nr. 367.077 din 3.05.2017.

Echipamentele optoelectronice din compunerea celor 59 de autospeciale de supraveghere cu termoviziune Land Rover — Artemis intrate în dotarea instituției în anul 2010 beneficiază de

tehnologia disponibilă la nivelul aceluși an, astfel că reprezintă un număr ridicat de ore de funcționare, iar uzura normală a acestora acumulată în decursul perioadei de exploatare conduce la defecțiuni majore și timpi de repunere în stare de funcționare relativ mari.

Achiziția se încadrează în Programul Național Fondul pentru Securitate Internă — Frontiere și vize, cadrul financiar 2014—2020, Acțiunea A6 Achiziționarea/modernizarea de echipamente pentru controlul la frontieră. Achiziție/modernizare echipamente și sisteme folosite pentru detecție, identificare și alertare, finanțat de către Comisia Europeană. Prin această acțiune, pentru care a fost semnat Contractul de finanțare nr. 29/FSIB/26.05.2017 modificat prin Actul adițional nr. 1/15.05.2019 și prin Actul adițional nr. 2/30.09.2019, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră își propune să achiziționeze 49 de autospeciale de supraveghere cu termoviziune.

Conform art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții noi, documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenții, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente celorlalte categorii de investiții incluse la poziția C „Alte cheltuieli

de investiții” care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, se aprobă de către Guvern, pentru valori mai mari de 30 milioane lei.

Potrivit contractului de finanțare nerambursabilă menționat mai sus, achiziția echipamentelor intră sub incidența prevederilor art. 42 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, întrucât valoarea acestora este de 51.292 mii lei cu TVA.

Achiziția echipamentelor este necesară în vederea executării în cele mai bune condiții a activităților de control la frontiera României, dar și pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/399 și implementarea celor mai bune practici și recomandări prevăzute de Catalogul Schengen. Astfel, în contextul necesității îndeplinirii de către România a criteriilor tehnice de aderare la Spațiul Schengen a rezultat necesitatea dotării structurilor operative ale Poliției de Frontieră cu autospeciale necesare derulării misiunilor specifice.

Asigurarea succesului acțiunilor forțelor de ordine și siguranță publică în îndeplinirea misiunilor și a condițiilor de securitate a personalului operativ sunt determinate în mare măsură de gradul de dotare cu tehnică, performanțele acesteia, precum și de starea tehnică și de operativitatea acesteia.

INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI aferenți achiziției de autospeciale de supraveghere cu termoviziune

Titular: Ministerul Afacerilor Interne

Beneficiar: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră

Amplasament: municipiul București, județele: Timiș, Caraș-Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Constanța, Tulcea, Galați, Vaslui, Iași, Botoșani, Suceava, Maramureș, Satu Mare, Bihor, Arad

Finanțarea proiectului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul programului național aferent Fondului pentru securitate internă și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Indicatori tehnico-economici:

Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA) (în prețuri valabile în luna noiembrie 2019; 1 euro = 4,7683 lei)	mii lei	51.292
Eșalonarea investiției		
Anul I	mii lei	26.169
Anul II	mii lei	25.123
Capacități:		
Autospecială de supraveghere cu termoviziune	buc.	49
Dimensiuni și caracteristici principale ale autospecialei:		
— Putere minimă motor termic	kW	80
— Garda la sol minimă	mm	190
— Capacitate cilindrică maximă	cm ²	3.000
— Autonomie deplasare minimă	km	500
— Autonomie în regim de supraveghere	ore	12
— Distanță de detecție persoane minim	m	7.000
Durata de realizare a investiției	luni	24

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție de mijloace de mobilitate navală necesare FRONTEX — Șalupe de intervenție”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Nota de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție de mijloace de mobilitate navală necesare FRONTEX — Șalupe de intervenție”, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea proiectului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul programului național aferent Fondului pentru securitate internă și de la

bugetul de stat prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3. — Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, răspunde de modul de implementare a proiectului de investiții prevăzut la art. 1, potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Marcel Ion Vela
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 27 februarie 2020.
Nr. 154.

ANEXĂ

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Achiziție de mijloace de mobilitate navală necesare FRONTEX — Șalupe de intervenție”

Poliția de Frontieră Română face parte din Ministerul Afacerilor Interne și este instituția specializată a statului care exercită atribuțiile ce îi revin cu privire la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere săvârșite în zona de competență, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, pașapoartelor și străinilor, asigurarea intereselor statului român pe Dunărea interioară, inclusiv brațul Măcin și canalul Sulina situate în afara zonei de frontieră, în zona contiguă și în zona economică exclusivă, respectarea ordinii și liniștii publice în zona de competență, în condițiile legii.

În zona de competență pe apă, Poliția de Frontieră Română are următoarele atribuții generale:

— supraveghează și asigură respectarea drepturilor statului român în apele din zona de competență;

— previne și combate pirateria, acțiunile teroriste și faptele circumscrise crimei organizate în apele aflate sub jurisdicția statului român;

— execută, direct sau împreună cu autoritatea vamală, controlul navelor și ambarcațiunilor despre care se dețin date și informații că desfășoară activități ilegale în zona de competență ori sunt surprinse desfășurând asemenea activități;

— execută controlul navelor și al ambarcațiunilor împreună cu unitățile teritoriale pentru protecția mediului în caz de evacuare a apelor uzate în emisar sau în caz de producere a unei poluări accidentale;

— participă la supravegherea, controlul și asigurarea protecției și conservării fondului cinegetic și piscicol natural, prin prevenirea și combaterea vânatului și pescuitului ilegal, precum și a exploatarei ilegale a altor resurse biologice și nebiologice din apele aflate în zona de competență;

— caută navele aflate în pericol în apele din zona de competență și în marea liberă și participă la salvarea echipajelor acestora în caz de necesitate, iar la solicitare desfășoară acțiuni de salvare a navelor și a încărcăturii lor, conform dreptului maritim internațional;

— execută supravegherea și participă la controlul pentru respectarea normelor privind ordinea și siguranța navigației în apele din zona de competență și în porturi, în colaborare cu organele zonale ale căpităniilor de port;

— interzice, direct sau cu participarea, la cerere, a unităților de nave ale Ministerului Apărării Naționale, accesul navelor străine în anumite zone, sectoare sau raioane ale mării teritoriale și căilor navigabile fluviale aflate sub jurisdicția statului român, prin suspendarea temporară a dreptului de trecere inofensivă, conform legii;

— asigură protecția și participă la apărarea obiectivelor de importanță deosebită aflate în apele din zona de competență, în colaborare cu unitățile de nave ale Ministerului Apărării Naționale, cu alte forțe, în conformitate cu planurile aprobate din timp.

Politicile Uniunii Europene în domeniul frontierelor externe au ca scop realizarea unui management integrat care să asigure un nivel uniform de control și supraveghere, necesar asigurării

liberei circulații a persoanelor în Uniunea Europeană, ca o componentă fundamentală a spațiului de libertate, securitate și justiție. În acest scop este prevăzută stabilirea unor reguli comune referitoare la standardele și procedurile de control la frontierele externe.

Implementarea eficientă a regulilor comune necesită o coordonare sporită a cooperării între statele membre și statele asociate Schengen. Acesta este și motivul pentru care, prin Regulamentul (CE) nr. 2.007/2004 al Consiliului din 26 octombrie 2004 de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene, a fost înființată Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene — FRONTEX, scopul acesteia fiind îmbunătățirea managementului integrat al frontierelor externe.

Agenția coordonează cooperarea operativă între statele membre în vederea securizării frontierelor externe ale Uniunii Europene, asistă statele membre în instruirea polițiștilor de frontieră, efectuează analize de risc, urmărește evoluția cercetărilor în domeniile de interes pentru controlul și supravegherea frontierelor externe, acordă statelor membre asistență tehnică și operativă consolidată la frontierele externe.

Implicarea României în activitățile organizate de Agenție presupune următoarele coordonate:

— participarea experților din România la operațiuni comune organizate la frontiera externă a Uniunii Europene;

— organizarea și participarea la operațiuni comune pe teritoriul României;

— acordarea de asistență operativă rapidă pentru o perioadă limitată de timp, sub forma unor echipe de intervenție rapidă la frontieră;

— admiterea structurii de Analiză de Risc a Poliției de Frontieră Române în cadrul structurii similare europene;

— pregătirea ofițerilor de poliție de frontieră la nivelul standardelor de performanță ale Uniunii Europene;

— participarea la operațiuni comune cu echipamentele tehnice incluse în TEP (Technical Equipment Pool).

Poliția de Frontieră Română, în calitate de principală instituție specializată a statului cu atribuții în ceea ce privește supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere, a fost implicată în operațiuni comune, exerciții de intervenție rapidă și proiecte-pilot organizate sub egida Frontex, activități în cadrul cărora a detașat un număr considerabil de polițiști de frontieră și echipamente specifice, printre acestea regăsindu-se și nave maritime de patrulare, de intervenție și de supraveghere.

În anul 2016, Poliția de Frontieră Română a fost implicată în 15 operațiuni comune, un exercițiu de intervenție rapidă și două proiecte-pilot organizate sub egida Frontex, în care a detașat un număr de 426 de polițiști de frontieră. Printre echipamentele detașate în aceste misiuni comune s-au numărat și: 4 nave maritime de patrulare, 7 autospeciale cu termoviziune, 10 echipaje canine, 1 microbuz, 1 autocar, 31 de autospeciale de patrulare, 36 de autoturisme de serviciu, un Heart Beat Detector.

În cursul anului 2017, contribuția României este similară celei din 2016:

- 173 de experți în toate profilurile;
- o navă tip CPV proiect P157 pe o perioadă de 4 luni;
- 9 autospeciale de patrulare 4 x 4;
- 11 autoturisme de serviciu;
- 4 autospeciale de transport câini de serviciu;
- o cameră de termoviziune portabilă.

În cursul anului 2018, contribuția Poliției de Frontieră Române a fost următoarea:

- 172 de experți în toate profilurile;

- două nave tip CPV;
- 4 autospeciale de patrulare 4 x 4;
- 8 autospeciale de patrulare închiriate;
- 7 autoturisme de serviciu;
- 4 autospeciale de transport câini de serviciu;
- o cameră de termoviziune portabilă;
- 40 de autoturisme închiriate.

În cursul anului 2019, conform negocierilor bilaterale anuale, Poliția de Frontieră Română contribuie la misiunile Frontex cu următoarele resurse:

- două nave tip CPV;
- 54 de experți în cadrul operațiunilor comune maritime;
- 41 de experți în cadrul operațiunilor comune terestre;
- 9 autospeciale de patrulare 4 x 4;
- 11 autoturisme de serviciu în cadrul operațiunilor terestre;
- 4 autospeciale Mitsubishi L200 (transport cuplu chinotehnic) cu câine de intervenție și patrulare;
- un echipament de termoviziune portabilă;
- 18 experți pentru operațiuni aeriene;
- 7 experți în cadrul Centrului Situațional Frontex.

În dotarea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră Române, la Marea Neagră, se află următoarele clase de nave, clasificate conform anexei nr. 4.4 la anexa nr. 4 din Ordinul ministrului internelor și reformei administrative nr. 636/2008 pentru aprobarea Normativului privind asigurarea tehnică de marină a structurilor deținătoare de nave din Ministerul Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare;

— navă multirol din subclasa Nave maritime de supraveghere (clasa 0, subclasa 2), asimilată ca fiind navă tip OPV conform clasificării Frontex;

— nave de patrulare din subclasa Nave maritime de patrulare (clasa 1, subclasa 1), asimilate ca fiind nave tip CPV conform clasificării Frontex;

— nave maritime de intervenție (clasa 2), asimilate ca fiind nave tip CPV conform clasificării Frontex;

— șalupe de patrulare, control și/sau intervenție (clasa 3), asimilate ca fiind nave tip CPB conform clasificării Frontex.

Necesitățile operaționale la nivel național sunt acoperite prin misiunile de supraveghere a frontierei de stat a României în zona de competență la Marea Neagră, misiuni care se realizează cu navele Poliției de Frontieră Române, prin Garda de Coastă.

Importanța deosebită a navelor maritime de patrulare și a șalupelor de intervenție constă în faptul că acestea asigură necesitățile operaționale ale Poliției de Frontieră Române, care trebuie să realizeze un dispozitiv de supraveghere coerent și eficient, a cărui continuitate în timp și spațiu trebuie să asigure permanent acoperirea unui spațiu maritim de cca 20.000 km² (ape maritime interioare 753 km², marea teritorială 4.487 km², zona contiguă 4.460 km² și zona economică exclusivă 10.300 km²). De asemenea, mijloacele navale menționate pot fi utilizate în operațiunile comune organizate de Frontex, în funcție de necesitățile acestora.

În contextul amplificării fenomenului migrației ilegale la frontierele externe ale U.E. și având în vedere faptul că normele de înregistrare în vigoare permit achiziționarea de mijloace navale maritime, este necesară dotarea Poliției de Frontieră Române cu șalupe de intervenție, care să fie utilizate atât pentru supravegherea zonei de competență a Poliției de Frontieră Române la Marea Neagră, cât și în cadrul operațiunilor comune Frontex.

Achiziția se încadrează în Programul Național Fondul pentru Securitate Internă, cadrul financiar 2014—2020, acțiunea specifică 2 „Echipamente Frontex”, finanțat de către Comisia Europeană. Prin această acțiune, pentru care a fost semnat Contractul de finanțare nr. 42/FSIB/28.03.2018, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră își propune să achiziționeze două

nave maritime de patrulare și cinci șalupe de intervenție necesare în operațiunile comune Frontex.

Conform art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții noi, documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenții, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente celorlalte categorii de investiții incluse la poziția C „Alte cheltuieli de investiții” care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice se aprobă de către Guvern, pentru valori mai mari de 30 milioane lei.

Potrivit contractului de finanțare nerambursabilă menționat mai sus, achiziția șalupelor de intervenție intră sub incidența prevederilor art. 42 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, întrucât valoarea acestora este de 41.569 mii lei cu TVA.

Achiziția șalupelor de intervenție este oportună pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de Poliția de Frontieră Române, cu ocazia negocierilor bilaterale anuale cu Agenția Frontex în ceea ce privește detașarea de echipamente tehnice, în speță a șalupelor de intervenție, fără a priva structurile operative la frontierele României de astfel de mijloace tehnice pe perioade îndelungate. Achiziția celor 5 șalupe de intervenție contribuie la eficientizarea supravegherii frontierelor, depistarea migranților, prevenirea migrației ilegale, acțiuni de căutare și

salvare și reducerea traficului ilegal de bunuri și contrabandă, alinierea la standardele U.E. privind securitatea frontierelor și cooperare.

Relevanța acestei achiziții se justifică prin faptul că se circumscrie listei acțiunilor specifice din anexa II a Regulamentului (UE) nr. 515/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru frontiere externe și vize și de abrogare a Deciziei nr. 574/2007/CE, respectiv: „Achiziționarea de mijloace de transport și echipamente operaționale care sunt considerate necesare de către Agenția Frontex pentru a fi detașate în cadrul operațiunilor comune și care vor fi puse la dispoziția Agenției Frontex în conformitate cu art. 7 alin. (5) paragraful al doilea și al treilea din Regulamentul (CE) nr. 2.007/2004”¹.

În baza Specificației tehnice nr. 248.726 din 26.11.2019, șalupele ce vor fi achiziționate vor avea următoarele dimensiuni și dotări:

a) dimensiuni și caracteristici principale ale șalupei:

— lungime totală L_{oa} minim ≥ 15 m;

— lățime maximă B_{max} ≥ 4 m;

— pescaj maxim d_{max} ≤ 2 m;

b) performanțe:

— viteză maximă la starea de agitație a mării gradul I Douglas: minimum 40 Nd pentru o perioadă minimă de 60 min.

¹ Regulamentul (CE) nr. 2.007/2004 a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2016/1.624; art. 82 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/1.624 prevede că „trimiterile la Regulamentul (CE) nr. 2.007/2004 abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II”.

Ulterior, Regulamentul (UE) 2019/1.896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de Frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.052/2013 și (UE) 2016/1.624, publicat în Jurnalul Oficial la data de 14.11.2019, a abrogat Regulamentul (UE) 2016/1.624.

INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI aferenți achiziției șalupelor de intervenție

Titular: Ministerul Afacerilor Interne

Beneficiar: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră

Amplasament: în orașele Constanța, Mangalia și Sulina

Finanțarea proiectului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul programului național aferent Fondului pentru securitate internă și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Indicatori tehnico-economici

Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA) (în prețuri valabile în luna noiembrie 2019; 1 euro = 4,7683)	mii lei	41.569
Eșalonarea investiției		
Anul I	mii lei	8.314
Anul II	mii lei	33.255
Capacități:		
Șalupă de intervenție	buc.	5
Dimensiuni și caracteristici principale ale șalupei:		
Lungime totală L_{oa}	minimum 15 m	
Lățime maximă B_{max}	minimum 4 m	
Pescaj navă goală	maximum 2 m	
Durata de realizare a investiției	luni	24

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 2 din 20 ianuarie 2020

Dosar nr. 2.411/1/2019

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mioara Iolanda Grecu	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Speranța Cornea	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Valentin Horia Șelaru	— judecător la Secția penală

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a fost legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința a fost prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ministerul Public a fost reprezentat de doamna Antonia Constantin, procuror șef al Secției judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată a participat doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov ce face obiectul Dosarului nr. 2.411/1/2019.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, precum și punctul de vedere formulat de Ministerul Public.

Președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii a constatat că nu există chestiuni prealabile și a acordat cuvântul asupra recursului în interesul legii.

Reprezentanta Ministerului Public a arătat că, în practica judiciară, s-au conturat două orientări jurisprudențiale cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii. Astfel, într-o opinie, s-a considerat că nu operează scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în cazul căii de atac ce vizează petitul referitor la cheltuielile de judecată, în timp ce, într-o altă opinie, s-a apreciat că și căile de atac sunt scutite de taxa judiciară de timbru, față de caracterul accesoriu al cererii referitoare la cheltuielile de judecată. Ministerul Public a apreciat ca fiind în litera și spiritul legii cea de-a doua orientare jurisprudențială, arătând că scutirea de la plata taxei judiciare de timbru a cererii accesorii de acordare a cheltuielilor de judecată operează și în căile de atac. Potrivit argumentelor prezentate prin punctul de vedere formulat în scris, a solicitat admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii de unificare a practicii judiciare.

Constatând că nu există întrebări din partea membrilor completului pentru reprezentanta Ministerului Public, președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii a declarat dezbaterile închise, iar completul a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție. Obiectul recursului în interesul legii

1. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, prin Hotărârea nr. 81 din 11 septembrie 2019, cu recursul în interesul legii în materie civilă ce vizează problema de drept referitoare la „*taxa judiciară de timbru în cazul căii de atac ce are drept obiect cheltuielile de judecată*”.

II. Prevederile legale incidente

2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013*):

„**Art. 1.** — (1) Acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

(2) Taxele judiciare de timbru sunt datorate, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, de către toate persoanele fizice și juridice și reprezintă plata serviciilor prestate de către

instanțele judecătorești, precum și de către Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(3) În cazurile anume prevăzute de lege, acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt scutite de la plata taxelor judiciare de timbru.”

„**Art. 9.** — Următoarele cereri formulate în cursul procesului sau în legătură cu un proces se taxează astfel:

a) cereri de recuzare în materie civilă — pentru fiecare participant la proces — pentru care se solicită recuzarea — 100 lei;

b) cereri de strămutare în materie civilă — 100 lei;

c) cereri de repunere în termen — 20 lei;

d) cereri de perimare — 20 lei;

e) cereri de reexaminare împotriva încheierii prin care au fost stabilite amenzile judiciare și despăgubirile potrivit art. 190 din Codul de procedură civilă — 20 lei;

f) cereri de reexaminare împotriva încheierii de anulare a cererii de chemare în judecată, formulate potrivit art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă — 20 lei;

g) cereri pentru repunerea pe rol, când suspendarea judecării se datorează părților — 50% din taxa judiciară de timbru pentru cererea sau acțiunea a cărei judecare a fost suspendată;

h) cereri pentru refacerea înscrisurilor și a hotărârilor dispărute — 50 lei;

i) cereri pentru eliberarea de copii simple de pe înscrisurile aflate la dosar, atunci când sunt efectuate de către instanță — 0,20 lei/pagină;

j) cereri pentru legalizarea de copii de pe înscrisurile aflate la dosar, pentru fiecare exemplar de copie — 1 leu/pagină;

k) cereri pentru eliberarea oricăror altor certificate prin care se atestă fapte sau situații rezultate din evidențele instanțelor de judecată ori cu privire la dosarele aflate în arhiva acestora — 1 leu/pagină;

l) cereri pentru eliberarea de către instanțele judecătorești de copii de pe hotărârile judecătorești, cu mențiunea că sunt definitive, se taxează cu 5 lei pentru fiecare exemplar de copie.”

„**Art. 28.** — Dacă legea nu prevede altfel, este scutită de la plata taxei judiciare de timbru orice cerere pentru exercitarea unei căi de atac, ordinare și extraordinare, împotriva hotărârii judecătorești prin care a fost soluționată o acțiune sau cerere scutită, potrivit legii, de taxă judiciară de timbru.”

„**Art. 34.** — (...) (3) Cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, precum și cererile de chemare în garanție se taxează după regulile aplicabile obiectului cererii, dacă aceasta ar fi fost exercitată pe cale principală.”

„**Art. 35.** (...) (2) Dacă legea nu prevede altfel, cererile depuse în cursul judecării și care nu modifică valoarea taxabilă a cererii sau caracterul cererii inițiale nu se taxează.”

III. Orientările jurisprudențiale divergente

3. Titularul sesizării, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, a arătat că examenul jurisprudențial actual evidențiază două orientări cu privire la problema de drept ce face obiectul recursului în interesul legii și, prin urmare, rezultă caracterul neunitar al practicii judiciare, astfel:

4. Într-o primă opinie s-a apreciat că, în absența unei norme exprese și obiective de scutire de la plata taxei judiciare de timbru a petiului având ca obiect cheltuieli de judecată, în condițiile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, nici calea de atac având ca obiect acest petit nu poate fi scutită de la plata taxei judiciare de timbru, potrivit art. 28 din același act normativ.

5. Într-o a doua opinie s-a considerat că cererea accesorie (în accepțiunea art. 30 din Codul de procedură civilă) având ca

obiect cheltuieli de judecată este scutită de taxa judiciară de timbru în raport cu scopul și finalitatea legii, precum și în raport cu regimul juridic aplicabil acestei cereri accesorii. Prin urmare, este scutită de taxa judiciară de timbru și calea de atac, în condițiile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

6. Ca urmare a analizării corespondenței primite de la celelalte curți de apel, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a constatat că la Curtea de Apel București și la Curtea de Apel Cluj practica judiciară este neunitară, în timp ce răspunsurile primite de la restul curților de apel au fost în sensul celei de-a doua opinii, respectiv scutirea de la plata taxei judiciare de timbru a căii de atac ce are drept obiect cheltuielile de judecată.

7. S-a arătat că în același sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă, printr-o încheiere din 16 iunie 2017 pronunțată în soluționarea unei cereri de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru.

8. Același opinie a fost împărtășită și în cadrul Întâlnirii președinților secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel de la Bacău din 23—24 iunie 2016, participanții agreând, în unanimitate, soluția propusă în punctul de vedere al Institutului Național al Magistraturii, după cum urmează: „Art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 enumeră în mod expres cererile formulate în cursul procesului sau în legătură cu un proces care sunt supuse taxării, de unde rezultă faptul că, în privința acestor cereri, regula în materie (timbrarea în privința acțiunilor, cu excepția cazurilor în care legea prevede scutirea) este inversată, și anume regula este netimbrarea, iar excepțiile în care cererea se timbrează sunt expres și limitativ prevăzute de acest articol.

Apreciem că cererile vizând acordarea cheltuielilor de judecată se încadrează în noțiunea de «cereri în legătură cu un proces» și, întrucât nu sunt enumerate printre cazurile de timbrare reglementate de art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, acestea nu sunt supuse timbrării.

Pe cale de consecință, nici căile de atac, în considerarea art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în motivarea cărora se contestă modul de soluționare a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, nu sunt supuse timbrării.”

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

9. Există o bogată jurisprudență a Curții Constituționale prin care au fost supuse controlului de constituționalitate dispozițiile legale în materia taxelor judiciare de timbru, atât cele din reglementarea Legii nr. 146/1997*) privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 146/1997), cât și cele cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, și care a prilejuit statuări cu valoare de principiu ale instanței de contencios constituțional asupra dreptului statului de a impune și percepe taxe judiciare de timbru pentru serviciul public în justiție și asupra dreptului de acces liber la justiție al persoanei (spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 504 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 8 iunie 2010).

10. Asupra problemei de drept sesizate nu s-a identificat jurisprudență relevantă.

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

11. Din analiza jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare a rezultat existența mai multor decizii cu relevanță asupra problemei de drept aflate în divergență și supuse rezolvării prin prezenta sesizare cu recurs în interesul legii.

12. Dintre acestea, se impun a fi evocate:

— Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul

*) Legea nr. 146/1997 a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2014, prin care a fost admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1, art. 2 alin. (1) și art. 15 lit. p) din Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că cererile prin care se solicită, pe cale separată, acordarea cheltuielilor de judecată sunt cereri principale supuse taxei judiciare de timbru, care se calculează la valoarea pretențiilor deduse judecătii, chiar dacă cererile care au format obiectul litigiului din care aceste cheltuieli provin au fost scutite de la plata taxelor judiciare de timbru;

— *Decizia nr. 34 din 16 noiembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 945 din 21 decembrie 2015*, prin care, pe cale incidentală chestiunii de drept sesizate — referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 628 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în legătură cu actualizarea în procedura de executare silită a obligației de plată a cheltuielilor de judecată înscrise în titlul executoriu — instanța supremă a lămurit natura juridică de drept procesual a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, în sensul stabilirii caracterului principal sau accesoriu al acesteia, precum și a naturii juridice a obligației pe care o conține.

În considerentele acestei decizii s-a reținut că:

„30. Cererea de acordare a cheltuielilor de judecată este o cerere accesorie din punct de vedere procesual, care, însă, atunci când hotărârea judecătorească este definitivă, va conține o obligație de plată, în sarcina celui care a pierdut procesul.

31. Așadar, trebuie efectuată distincția conceptuală dintre cererea accesorie și obligația accesorie, prima având o natură procesuală, iar cea de-a doua cuprinzând un aspect de drept material.

32. Natura juridică a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, atunci când acestea sunt solicitate în cadrul procesului principal, nu este contestată nici în jurisprudență, nici în doctrină, aceasta având caracterul unei cereri accesorii.

33. Totuși, în situația în care cheltuielile de judecată sunt solicitate pe cale separată, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin Decizia nr. 19/2013 pronunțată în recurs în interesul legii, că aceste cereri sunt principale și sunt supuse taxei judiciare de timbru. Cererea de acordare a cheltuielilor de judecată poate fi calificată drept principală, numai dacă este formulată pe cale separată și constituie singura obligație din cuprinsul titlului executoriu, nu și dacă se formulează în cadrul unui proces ce vizează tranșarea unui litigiu dintre părți.”

13. De asemenea, pot prezenta relevanță pentru problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii Decizia nr. 55 din 3 iulie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 29 noiembrie 2017, și Decizia nr. 59 din 18 septembrie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 871 din 6 noiembrie 2017.

VI. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov

14. Titularul sesizării a constatat că, în prezent, la nivelul Curții de Apel Brașov practica judiciară este unitară, în sensul celei de-a doua orientări jurisprudențiale.

15. Cum însă această problemă de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești din țară, a considerat că este necesar ca printr-o decizie obligatorie să se stabilească modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale incidente.

VII. Opinia procurorului general

16. Prin punctul de vedere formulat de Ministerul Public s-a apreciat ca fiind în litera și spiritul legii cea de a doua orientare jurisprudențială, în sensul că nu sunt supuse taxei judiciare de timbru căile de atac atunci când acestea vizează soluționarea cererilor privind plata cheltuielilor de judecată formulate pe cale accesorie în etapele procesuale anterioare.

17. S-a arătat că, potrivit dispozițiilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, condiția *sine qua non* pentru ca scutirea de obligația de plată a taxei judiciare de timbru să opereze și în cadrul căilor de atac este ca legea să dispenseze partea de achitarea taxei judiciare de timbru cu privire la judecata cererii în primă instanță.

18. În aceste condiții, teoria care susține obligația de plată a taxei judiciare de timbru pentru calea de atac al cărei obiect privește cheltuielile de judecată ignoră tocmai această cerință prevăzută de lege.

19. Acest lucru nu poate avea altă semnificație decât aceea că se admite, implicit, că și cererea accesorie privind acordarea cheltuielilor de judecată formulată în cuprinsul cererii introductive la prima instanță este supusă timbrării, ceea ce contravine dispozițiilor legale și dezlegărilor cu caracter obligatoriu ale instanței supreme în această materie.

20. Astfel, prin Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, dată în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1, art. 2 alin. (1) și art. 15 lit. p) din Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că cererile prin care se solicită, pe cale separată, acordarea cheltuielilor de judecată sunt cereri principale supuse taxei judiciare de timbru, care se calculează la valoarea pretențiilor deduse judecătii, chiar dacă cererile care au format obiectul litigiului din care aceste cheltuieli provin au fost scutite de la plata taxelor judiciare de timbru.

21. Prin recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în acea problemă de drept au fost identificate și rațiunile pentru care opera scutirea de la plata taxei judiciare de timbru pentru cererea accesorie privind cheltuielile de judecată: pe de o parte, faptul că această cerere nu modifică valoarea obiectului cererii principale și, pe cale de consecință, nici valoarea supusă taxării; pe de altă parte, împrejurarea logică potrivit căreia partea nu este în măsură, la momentul învestirii instanței, să determine cuantumul cheltuielilor pe care le va efectua în proces, acest element depinzând de factori intervenienți pe parcursul desfășurării litigiului.

22. Caracterul accesoriu al cererii de acordare a cheltuielilor de judecată formulate într-un litigiu principal a fost clarificat și în Decizia nr. 34 din 16 noiembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în considerentele de la paragrafele 23—33.

23. Inițierea unui nou proces având ca unic obiect acordarea cheltuielilor de judecată ocazionate de litigiul anterior, soluționat în mod definitiv, antrenează în mod inevitabil costuri suplimentare pentru punerea în mișcare a serviciului public al justiției, motiv pentru care plata taxei judiciare de timbru este pe deplin justificată, chiar și în acele situații în care pentru cererea din litigiul originar nu s-a perceput taxă de timbru.

24. Faptul că este singurul motiv de apel/recurs nu înseamnă că cererea accesorie privind cheltuielile de judecată a devenit o cerere principală, pentru care există obligația de achitare a taxei judiciare de timbru, cu atât mai mult cu cât dispozițiile art. 478 alin. (3), respectiv art. 494 din Codul de procedură civilă prevăd că în apel/recurs nu se poate schimba, printre altele, obiectul cererii de chemare în judecată, după cum, la fel de întemeiat, nu se poate susține că solicitarea de acordare a cheltuielilor de judecată a dobândit o finalitate diferită de cea inițială, pentru a

fi aplicabile dispozițiile art. 34 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, conform căroră, „*Când o acțiune are mai multe capete de cerere, cu finalitate diferită, taxa judiciară de timbru se datorează pentru fiecare capăt de cerere în parte, după natura lui, cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel*”.

25. Revenind la cele statuate prin Decizia nr. 19 din 18 noiembrie 2013, pronunțată de instanța supremă în recurs în interesul legii, se cuvine a se sublinia faptul că, chiar dacă au fost formulate pe tărâmul vechii legislații a taxelor judiciare de timbru, acestea își păstrează pe deplin valabilitatea și în noul context legislativ în domeniu reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care a abrogat prevederile cuprinse în Legea nr. 146/1997.

26. Reglementarea promovată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 nu a abandonat principiile statuate în legislația anterioară, menținând o parte din aceste reguli, iar în concepția generală a acestei ordonanțe de urgență regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.

27. Pe de altă parte, în art. 35 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se statuează că, „*Dacă legea nu prevede altfel, cererile depuse în cursul judecății și care nu modifică valoarea taxabilă a cererii sau caracterul cererii inițiale nu se taxează*”.

28. Prin urmare, în cazul cererilor prevăzute de art. 35 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 operează o inversare a regulii și excepției: regula este, de această dată, scutirea de la plata taxei judiciare de timbru, iar excepțiile, respectiv situațiile în care taxa judiciară de timbru este datorată, trebuie prevăzute expres de lege. Aceste excepții sunt enumerate expres și limitativ în art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și ele vizează cererile formulate în cursul procesului sau în legătură cu procesul care sunt supuse taxării.

29. Cum cererile vizând acordarea cheltuielilor de judecată se încadrează în sfera cererilor în legătură cu procesul și întrucât nu sunt enumerate printre cazurile de timbrare reglementate de art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, acestea nu sunt supuse timbrării, în temeiul art. 35 alin. (2) din același act normativ.

30. La aceeași concluzie se ajunge și în urma interpretării sistematice a dispozițiilor art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, întrucât cererea pentru acordarea cheltuielilor de judecată, deși calificată ca cerere accesorie, nu se regăsește printre cele enumerate în alin. (3) al articolului menționat, în categoria cererilor care se timbrează.

31. Pe cale de consecință, în aplicarea dispozițiilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, potrivit căroră „*Dacă legea nu prevede altfel, este scutită de la plata taxei judiciare de timbru orice cerere pentru exercitarea unei căi de atac, ordinare și extraordinare, împotriva hotărârii judecătorești prin care a fost soluționată o acțiune sau cerere scutită, potrivit legii, de taxă judiciară de timbru*”, scutirea legală de la plata taxei judiciare de timbru a cererii pentru plata cheltuielilor de judecată formulată în chiar litigiul care a generat acele cheltuieli operează și în calea de atac, atunci când calea de atac vizează modalitatea de soluționare, în etapa procesuală precedentă, a cererii având ca obiect cheltuielile de judecată.

32. Soluția pe care prevederile art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției nr. 760/C/1999, o consacrau în mod expres, în sensul că nu se timbrează cererile de îndreptare a erorilor materiale, tranzacțiile intervenite între părți în cursul procesului civil, „*cererile accesorii privind cheltuielile de judecată, precum și cererile pentru exercitarea căilor de atac în astfel de situații*”,

rezultă, în prezent, în urma unui demers de interpretare logico-sistematică și rațională a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, de vreme ce nu s-a modificat optica față de prevederile legii anterioare asupra caracterului accesoriu al cererilor pentru acordarea cheltuielilor de judecată, depuse în cursul judecății, și a faptului că acestea nu modifică valoarea taxabilă sau caracterul cererii inițiale.

VIII. Raportul asupra recursului în interesul legii

33. Prin raportul întocmit în cauză, judecătorii-raportori au apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 28 raportat la art. 35 alin. (2), art. 9 și art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt supuse taxei judiciare de timbru căile de atac atunci când acestea vizează (exclusiv și nu numai) soluțiile pronunțate de instanțele anterioare asupra cererii accesorii formulate în proces de părți, de acordare a cheltuielilor de judecată.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

34. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al Ministerului Public, precum și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, constată următoarele:

IX.1. Admisibilitatea recursului în interesul legii

35. În raport cu conținutul dispozițiilor art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal sesizată, iar recursul în interesul legii este admisibil, fiind îndeplinite condițiile cumulative instituite prin texte de lege menționate, privitoare la titularul sesizării și la existența unei jurisprudențe neunitare referitoare la problema de drept ce se cere a fi interpretată.

36. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată în vederea soluționării prezentului recurs în interesul legii de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, în baza Hotărârii nr. 81 din 11 septembrie 2019, rezultând din cuprinsul sesizării și al materialelor atașate acesteia că problema de drept vizând „*taxa judiciară de timbru în cazul căii de atac ce are drept obiect cheltuielile de judecată*” și-a găsit o dezlegare diferită în practica judiciară a instanțelor judecătorești din țară, soluțiile divergente fiind evidențiate prin hotărâri judecătorești definitive provenind de la instanțe ce aparțin mai multor curți de apel.

37. Deși la nivelul Curții de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal, instanță unde jurisprudența divergentă a fost una accentuată, ilustrată prin mai multe hotărâri judecătorești definitive, în prezent, problema de drept este tratată în mod unitar, ca urmare a ședințelor de secție, există multe alte instanțe și din raza altor curți de apel care au practică judiciară divergentă pe aceeași problemă de drept: Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj.

38. În plus, deși la nivelul unor curți de apel se arată că problema este tratată în mod unitar, în sensul celei de a doua opinii jurisprudențiale, care consideră nesupuse taxelor judiciare de timbru căile de atac ce vizează exclusiv soluțiile instanțelor de fond asupra cheltuielilor de judecată, se constată, din materialele înaintate, că și la nivelul acestora există instanțe care procedează diferit, considerând supuse regulilor timbrajului aceleași căi de atac promovate în circumstanțe identice (în această categorie regăsindu-se decizii pronunțate de Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă).

39. În sfârșit, jurisprudența diferită la nivelul unora dintre instanțele naționale este evidențiată și de împrejurarea că, inițial, astfel de căi de atac au fost considerate supuse regulii timbrării, măsurile de impunere a taxelor judiciare de timbru fiind desființate ulterior ca urmare a admiterii (de către un alt complet din interiorul aceleiași instanțe) a cererilor de reexaminare formulate de părțile interesate (în această categorie putând fi

menționate încheieri ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă).

IX.2. Analiza problemei de drept ce face obiectul recursului în interesul legii

40. Prin actul de sesizare, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov evidențiază două opinii reflectate în jurisprudența instanțelor judecătorești asupra problemei de drept sesizate, titularul sesizării precizând că o împărtășește pe cea din urmă.

41. Prima opinie este în sensul că, în absența unei norme exprese și obiective de scutire de la plata taxei judiciare de timbru a petitelui având ca obiect cheltuielile de judecată, în condițiile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, nici calea de atac având ca obiect acest petit nu poate fi scutită de la plata taxei judiciare de timbru, potrivit art. 28 din același act normativ.

42. În cea de-a doua opinie, instanțele de judecată au considerat că cererea accesorie (în accepțiunea art. 30 din Codul de procedură civilă) având ca obiect cheltuieli de judecată este scutită de taxa judiciară de timbru în raport cu *scopul și finalitatea legii*, precum și în raport cu *regimul juridic aplicabil acestei cereri accesorii*. Pe cale de consecință, este scutită de taxa judiciară de timbru și calea de atac, în condițiile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

43. În același sens este și dezlegarea ce se va da prin prezenta decizie în interesul legii, avându-se în vedere următoarele împrejurări:

44. În esență, noua reglementare în domeniul taxelor judiciare de timbru, încorporată în conținutul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 — și a cărei adoptare a fost determinată de modificarea cadrului legal de desfășurare a procesului civil prin intrarea în vigoare a actualului Cod de procedură civilă, de nevoia racordării reglementării la noua orânduire din materie civilă (noul Cod civil), ca și de cea a reactualizării taxelor judiciare de timbru existente — a fost construită pe principiile statuate în legislația anterioară, reprezentată de Legea nr. 146/1997, ale cărei dispoziții le-a abrogat, preluând însă multe din soluțiile sale legislative.

45. Jurisprudența divergentă a instanțelor judecătorești în privința taxelor judiciare de timbru în cazul căii de atac ce are ca obiect cheltuielile de judecată este una de dată recentă, ivită în aplicarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și ca urmare a inexistenței la nivelul normelor pozitive ale acesteia, a unei prevederi exprese de scutire de la regula timbrării [instituită prin art. 1 alin. (1) din ordonanța de urgență] a petitelui având ca obiect cheltuielile de judecată, similar modulului în care aceste pretenții au fost tratate sub reglementarea Legii nr. 146/1997, respectiv prin art. 13 și 14 ale Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, nr. 760/C/1999.

46. Cu toate acestea, așa cum se va demonstra, soluția în ceea ce privește regimul netimbrabil al acestor pretenții, atunci când sunt solicitate pe cale accesorie în chiar procesul în care au fost generate — căci aceasta este ipoteza jurisprudenței divergente — nu poate fi decât aceeași, cu singura diferență față de reglementarea anterioară, că la concluzia în acest sens se ajunge pe calea unui demers de mai atentă observare și interpretare logico-juridică a normelor relevante cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

47. Argumentul fundamental însă are în vedere *scopul și finalitatea* reglementării în materia taxelor judiciare de timbru, ca și *regimul juridic aplicabil în proces* cererii privitoare la acordarea cheltuielilor de judecată generate de susținerea acestuia.

48. Sub aspectul *scopului și finalității legii*, trebuie amintit că, și sub reglementarea Legii nr. 146/1997, rațiunile pentru care opera scutirea de la plata taxelor judiciare de timbru în privința

cererilor de acordare a cheltuielilor de judecată cerute în proces se regăseau, pe de o parte, în faptul că aceste cereri nu modificau valoarea obiectului cererii principale sau natura acesteia și, pe cale de consecință, nici valoarea supusă taxării, iar, pe de altă parte, în împrejurări de ordin practic decurgând din aceea că nicio parte nu poate determina anticipat și cu exactitate la momentul investirii instanței costurile susținerii unui proces, care sunt influențate de o serie de factori externi și imprevizibili, cel puțin într-o anumită măsură.

49. Aceste rațiuni sunt deopotrivă actuale și în noul cadru de desfășurare a procesului civil la care s-a urmărit adaptarea reglementării date regimului taxelor judiciare de timbru prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

50. Din punctul de vedere al *regimului juridic aplicabil în proces*, prin Decizia nr. 34 din 16 noiembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a reținut, cu trimitere la norma art. 30 din Codul de procedură civilă, natura juridică de cerere accesorie din punct de vedere procesual a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, precizându-se că „32. *Natura juridică a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, atunci când acestea sunt solicitate în cadrul procesului principal, nu este contestată nici în jurisprudență, nici în doctrină, aceasta având caracterul unei cereri accesorii.*”

33. *Totuși, în situația în care cheltuielile de judecată sunt solicitate pe cale separată, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin Decizia nr. 19/2013 pronunțată în recurs în interesul legii, că aceste cereri sunt principale și sunt supuse taxei judiciare de timbru. Cererea de acordare a cheltuielilor de judecată poate fi calificată drept principală numai dacă este formulată pe cale separată și constituie singura obligație din cuprinsul titlului executoriu, nu și dacă se formulează în cadrul unui proces ce vizează tranșarea unui litigiu dintre părți.”*

51. Cât privește conținutul reglementării, se reține că, potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, „*Acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru (...)*”, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, doar în cazurile anume prevăzute de lege acțiunile și cererile de acest fel sunt scutite de la plata taxelor judiciare de timbru, art. 29 din ordonanța de urgență fiind cel care consacră aceste cazuri de excepție pentru situații care, în esență, sunt aceleași cu cele regăsite în vechea reglementare.

52. Așadar, ca și în reglementarea dată de Legea nr. 146/1997, potrivit noii ordonanțe de urgență, regula o constituie timbrarea acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în cazurile menționate expres de legiuitor.

53. Totodată, conform art. 35 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, „*Dacă legea nu prevede altfel, cererile depuse în cursul judecății și care nu modifică valoarea taxabilă a cererii sau caracterul cererii inițiale nu se taxează.*”

54. Această normă constituie o preluare ușor modificată (fără menționarea cazurilor exemplificate) a art. 13 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției nr. 760/C/1999, care oferea baza generală a consacrării exprese, prin art. 14 din același act normativ, ca un caz particular, a scutirii de la plata taxelor judiciare de timbru a cererilor accesorii privind cheltuielile de judecată, inclusiv în exercitarea căilor de atac în astfel de situații.

55. Așa cum s-a observat și prin considerentele Deciziei de recurs în interesul legii nr. 19 din 18 noiembrie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dispozițiile art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției nr. 760/C/1999, se coroborau cu cele ale art. 13

din același act normativ, care reglementau excepția de la plata taxei judiciare de timbru a cererilor care îndeplineau cumulativ două condiții, respectiv: erau depuse în cursul judecătii și nu modificau valoarea taxabilă a cererii inițiale.

56. În corelație cu norma art. 35 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, trebuie avut în vedere art. 9 din același act normativ care menționează punctual tipurile de cereri care, fiind formulate în cursul procesului sau în legătură cu procesul, sunt supuse taxelor judiciare de timbru (cazurile enunțate la litera a) — I), între care nu se regăsesc și cererile pentru acordarea cheltuielilor de judecată.

57. Observarea prin comparație, pe de o parte, a reglementării de la art. 1 alin. (1) și (3) și art. 29 din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, iar, pe de altă parte, a celei din cuprinsul art. 35 alin. (2) și art. 9 din același act normativ, favorizează concluzia că, în cazul cererilor depuse în cursul procesului sau în legătură cu procesul și care nu modifică valoarea taxabilă sau caracterul cererii inițiale, regula și excepția sunt inversate față de cele instituite prin art. 1 alin. (1) și (3) din ordonanța de urgență pentru acțiunile și cererile în justiție. Asume, în cazul celor avute în vedere prin norma reprezentată de art. 35 alin. (2), regula este că acestea nu se taxează, în timp ce cazurile de excepție în care se datorează taxă judiciară de timbru nu pot fi decât cele anume prevăzute de legiuitor și care se regăsesc menționate limitativ în cuprinsul art. 9 din actul normativ analizat.

58. Așadar, se observă că noua reglementare în materia taxelor judiciare de timbru a preluat ca atare soluția legislativă care constituia fundamentul și sub reglementarea Legii nr. 146/1997 a scutirii de la plata taxelor judiciare de timbru a cererilor privind acordarea cheltuielilor de judecată efectuate în proces, consacrată în art. 14 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției nr. 760/C/1999, ca un caz particular de aplicare a regulii generale înscrise în art. 13 din același act normativ.

59. Cum cererile vizând acordarea cheltuielilor de judecată efectuate în proces se încadrează în sfera cererilor în legătură cu procesul și întrucât acestea nu sunt enumerate printre cazurile prevăzute de art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 (care, prin excepție de la regula aplicabilă acestei categorii de cereri, sunt supuse timbrării), se

înțelege că acestea nu sunt supuse timbrării în temeiul art. 35 alin. (2) din același act normativ.

60. La aceeași concluzie se ajunge și prin observarea dispozițiilor art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, reținându-se că, deși cererea pentru acordarea cheltuielilor de judecată în proces constituie o cerere accesorie, aceasta nu se regăsește enumerată printre cele care sunt supuse aceluiași reguli de aplicare și determinare a taxelor judiciare de timbru ca și cererile principale, norma indicată făcând referire doar la cererea reconvențională, cererea de intervenție principală și cererea de chemare în garanție.

61. Devin astfel incidente prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, conform cărora „Dacă legea nu prevede altfel, este scutită de la plata taxei judiciare de timbru orice cerere pentru exercitarea unei căi de atac, ordinare și extraordinare, împotriva hotărârii judecătorești prin care a fost soluționată o acțiune sau cerere scutită, potrivit legii, de taxă judiciară de timbru”.

62. Prin urmare, se dovedește că au realizat o corectă interpretare și aplicare a dispozițiilor legale relevante din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 acele instanțe care, fără a se opri la observația inexistenței unei norme pozitive care să scutească expres de la plata taxelor judiciare de timbru cererea de acordare a cheltuielilor de judecată efectuate în proces — în mod similar celei existente în reglementarea anterioară — au considerat ca fiind scutite de taxa judiciară de timbru astfel de cereri accesorii, în raport cu scopul și finalitatea legii și cu regimul juridic aplicabil acestora, potrivit noii reglementări a taxelor judiciare de timbru.

63. Această dezlegare este aplicabilă atât în situația în care calea de atac vizează exclusiv soluția referitoare la cererea accesorie privind cheltuielile de judecată, cât și în cazul în care calea de atac are ca obiect, pe lângă modul de soluționare a cererii accesorii privind cheltuielile de judecată, și alte aspecte soluționate prin aceeași hotărâre.

64. Astfel fiind, cu referire la problema de drept aflată în divergență, rezultă că, în interpretarea și aplicarea art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, raportat la art. 35 alin. (2), art. 9 și 34 alin. (3) din același act normativ, nu sunt supuse taxei judiciare de timbru căile de atac atunci când acestea vizează soluțiile pronunțate de instanțele anterioare asupra cererii accesorii formulate în proces de către părți privind acordarea cheltuielilor de judecată.

65. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 28 raportat la art. 35 alin. (2), art. 9 și art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt supuse taxei judiciare de timbru căile de atac atunci când acestea vizează soluțiile pronunțate de instanțele anterioare asupra cererii accesorii formulate în proces de părți, de acordare a cheltuielilor de judecată.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 ianuarie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

